

**ДО: ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА НАУЧНОТО ЖУРИ,**

**ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД
№ 687/ 27.03.2018 г.
НА РЕКТОРА НА МУ ПЛЕВЕН**

РЕЦЕНЗИЯ

**От: Проф. д-р Савелина Поповска, д.м.н,
Ръководител Катедра „Патологоанатомия”
МФ, Медицински Университет, гр. Плевен**

Относно: Провеждане на конкурс за "доцент" по научната специалност „Онкология” с шифър 03.01.46 в Област на висше образование: 7 „Здравеопазване и спорт” и Професионално направление: 7.1 „Медицина”, за нуждите на НИИ към МУ Плевен, гр. Плевен, обявен в ДВ, бр. 100/ 15.12.2017 г., на основание чл. 81 от Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет Плевен, чл. 18 от правилника за устройството и дейността на НИИ при МУ Плевен, както и решение на Академичния съвет (Протокол 8 от 26.03.2018) при единствен кандидат за позицията – д-р Наталия Петева Чилингирова, д.м.

Уважаеми г-н Председател на Научното жури,

Уважаеми членове на Научното жури,

1. Обща част:

Д-р Наталия Чилингирова, д.м. е единствен кандидат по обявения в ДВ брой 100/15.12.2017 конкурс за заемане на академична длъжност "доцент" към НИИ към МУ Плевен, като е подала документите в законово определения за това срок.

Със заповед номер 687/27.03.2018 г на Ректора на МУ Плевен съм избрана за постоянен член на научното жури. На първото неприсъствено заседание, проведено на 10.04.2018 съм определена да напиша рецензия. Същата е изготвена съгласно правилника за развитие на академичния състав в МУ Плевен (Приложение 1), правилника за устройството и дейността на НИИ към МУ Плевен, вътрешния правилник за критериите на университета.

За рецензията са ми представени комплект документи на хартиен и електронен носител (включително копия на всички пълнотекстови публикации и резюмета), които отговарят на изискванията за участие в конкурса.

2. Биографични данни:

Д-р Наталия Чилингирова е родена на 27. 08.1986г. в гр. Казанлък, завършва средното си образование с пълно отличие в Гимназия с преподаване на чужди езици "Ромен Ролан" Стара Загора, с което и придобива международна диплома за най-високо ниво владение на немски език Deutsches Sprachdiplom Stufe II der KMK. В хода на средното си образование няколкократно е печелила стипендии към Посолството на Федерална Република Германия и е усъвършенствала познанията си в Германия. Следва медицина в МУ София и МУ Цюрих, като провежда част от държавните си стажове в Университетската болница в Цюрих и се дипломира през 2011. Веднага след това започва работа в клиниката по медицинска онкология към СБАЛО, гр. София като асистент, а в последствие и главен асистент в клиниката, към която и като студент е била доброволец, по данни на кандидатката.

През 2016 г. успешно защитава дисертационен труд "Рак на белия дроб - индивидуализиране на лекарственото лечение" и е присъдена образователната и научна степен „Доктор” по научната специалност "Онкология" 03.01.46. Има призната специалност по Медицинска онкология от 01.06.2017.

Провежда редица краткосрочни и дългосрочни специализации в

клиниките по медицинска онкология във Виена, Базел и Цюрих, участва в курсове по специалността в онкологични центрове в Залцбург, Упсала, Тел-Авив, Прага, Пиза, Мюнхен и др. Завършва с отличие курсовете към Weill Cornell/Memorial Sloan Kettering Cancer New York за саркоми, карцином на гърда и гинекологични тумори. Научните ѝ интереси са в областта на рак на бял дроб и саркоми.

Член е на български и международни медицински дружества: Български лекарски съюз (БЛС), Българско научно дружество по онкология (БОНД), Образователна академия по онкология, European Society for Medical Oncology (ESMO) и American Society for Clinical Oncology (ASCO). Д-р Чилингирова е и член на управителния съвет на сдружение клуб „Млад Онколог” и активно участва в организирането на образователни срещи за млади лекари в страната. Владее английски, немски и руски език.

3. Научна дейност:

Представените ми списъци с научни трудове включват общо 42 публикации и резюмета в български и международни списания за периода 2011 - 2017 с една публикация от 2007, между които и монография (дисертационен труд), глави от ръководства и учебни книги.

От общия брой публикации една включва дисертационния труд за придобиване на научната и образователна степен „Доктор”, 5 научни публикации, свързани с дисертацията.

Представени са общо 29 пълнотекстови публикации (в 17 от тях кандидатката е самостоятелен или първи автор), от тях 2 в чужди научни списания, 20 в български научни списания, 1-в рецензирани сборници в България, 1 монография (за каквато се приема авторефератът), 5 глави от ръководства и учебни книги.

Количествените наукометрични показатели са в съответствие с изискванията на МУ Плевен за заемане на академична длъжност “доцент”, където научната дейност и активност се оценява на база реални публикации, монографии, научни книги, резюмета от конгреси (вкл. международни), публикувани в научни списания, положителни цитирания в български и чуждестранни научни източници, научни обзори, доклади и резюмета от национални научни прояви, участия в научноизследователски проекти, членства в национални и международни научни дружества, рецензиране на статии и др.

Списъкът с резюмета на д-р Чилингирова включва 13 резюмета, 8 от които в утвърдени международни списания с импакт фактор-Annals of Oncology (IF 9,256), European Journal of Cancer (IF 6,163), European Journal of Human Genetics (IF 4,580), Journal of Thoracic Oncology (IF 5,282).

Общият импакт фактор многократно надхвърля заложения (>5.00) в критериите на Висшето училище. Импакт факторът е съгласуван със справка, направена в централна медицинска библиотека в София и представена в научния отдел на университета. От приложената в документите справка се установява, че научните публикации и резюмета са цитирани от 13 български автори.

От представената документация е видно, че д-р Чилингирова е член на български и международни научни дружества в това число ESMO от 2009 г., ASCO от 2012, Young Oncologist Club Bulgaria, където е член и на управителния съвет, Образователна академия по онкология от 2015, БОНД от 2014.

Рецензирала е статии за публикуване в международни списания в това число PLOS ONE (2016/2017) и Oncology Reviews (2016).

Има участия в 2 международни научно-изследователски проекти, като в един от тях кандидатката е в ролята на експерт в областта на онкологията.

Активно участва в провеждането на фаза 1 и 3 клинични проучвания в онкологията с локализации върху карциноми на бял дроб, колоректален и гърда. Кандидатката представя и актуални сертификати за GCP Trainings.

Преподавателската дейност на д-р Чилингирова е заложена в длъжностите, които заема - от 2011 г. в качеството си на асистент, а от 2016 главен асистент в клиниката по медицинска онкология в УСБАЛО. От изисканата справка за учебно-преподавателска дейност за периода 2013–2017 г. са представени данни за 32 академични часа като лектор на специализирани курсове по онкология към УСБАЛО от годишната програма на СДО както и лекции към клуб „Млад онколог”.

Допълнително са представени данни за участия в български и международни научни форуми като поканен лектор между които такива в Гърция, Хърватска и Израел.

По отношение на преподавателската натовареност в СБАЛО, София е уместно да се уточни, че болницата придобива статут на университетска през 2017, а

дотогава не е била акредитирана за обучение на студенти и в този смисъл натовареността на кандидатката корелира с профила на болницата, в която тя работи.

4. Научни приноси:

На база на представената ми информация за научна активност се обособяват научни интереси на д-р Чилингирова, най вече в областта на терапията на белодробен карцином, индивидуализиране на лечебния подход чрез интегрирането на генетичните маркери в клиничната практика. Интересите ѝ са подкрепени от проведените собствени проспективни проучвания на базата на генетично секвениране (NGS) за пръв път в България при пациенти с рак на бял дроб в хода на научната ѝ дисертация.

Представените научни разработки са изключително иновативни и актуални от научен интерес и са с голям практически принос. Повечето от представените ми научни трудове са фокусирани именно върху клиничния проблем “карцином на бял дроб” във всичките му аспекти -от етиология и диагностициране до адекватно и своевременно лечение и бъдещи перспективи и предизвикателства пред терапевтичното поведение. На този фон се открояват новаторския подход към факторите повлияващи процеса на лечение и отчитане на тяхната значимост като се обособяват следните основни научни приноси:

1. За първи път в България при карцином на белия дроб е направено проучване за молекулни подтипове на рака, определени чрез пълно геномно секвениране, използвайки next generation sequencing (NGS). Въвеждането на пълното геномно секвениране като диагностичен подход би дало много нови възможности за прецизиране на лекарственото лечение на база на генетични маркери и индивидуализира терапевтичния подход за всеки отделен пациент и би допринесло за изясняване на генетичния профил на белодробния карцином, което в бъдеще в синхрон със световните тенденции за медицина, базирана на доказателствата, като предостави адекватни персонализирани терапевтични решения. [публикации: 1, 11, 12, 13, 17, 23, 24, 25, 28; резюмета: 1, 2, 3, 5, 8]
2. Въвеждане на фармакогеномиката като фактор при лечението на онкологични заболявания. Откриването на специфични подлежащи генетични полиморфизми за чувствителност към дадена лечение и

съответно отдиференциране причините за резистентност дава реални решения за адекватен и персонализиран терапевтичен подход на базата на индивидуалната чувствителност на пациента. Подобни NGS проучвания са високо информативни и макар да не са залегнали в световните стандарти за лечение на онкологични заболявания. Проведеното NGS секвениране извежда водещото означение на генетичните сигнатури както за туморната генеза и прогресия, така за отговора към терапия на база полиморфизми с фармакогенетична стойност. В проведеното за първи път в страната геномно секвениране са определени генетични профили на НДРБД и са установени прогностични и предиктивни маркери за отговор към лечение [публикации: 1, 5, 6, 7, 10, 14, 19, 20; резюмета: 4, 7, 9, 10, 12].

3. Отчита се и съществен принос и новаторство в реалната ежедневна клинична практика с разработването на въпросник за отношение на пациента към терапията при групи болни с НДРБД и тяхното отношение към терапията – преди и след лечение, базиран на факторен анализ. Такъв въпросник може да бъде приложен и при други пациенти като освен качеството на живота обективно се оценява субективното мнение на пациента и неговото влияние върху изхода от терапията. [публикации: 1, 9, 15, 16, 18; резюмета: 6, 13]
4. Проведените изследвания в хода на подготовката на дисертационния труд, реализираните публикации и настоящите и бъдещи проекти акцентират върху важността от провеждането на проспективни проучвания за търсене на адекватни терапевтични и диагностични решения в съответствие със световните стандарти, като се насърчават както своевременното и адекватно диагностициране, така и мерките за превенция. [публикации: 7; резюмета: 1, 2, 3, 4]
5. Не на последно място важен принос на научните трудове е акцентирането върху теми, които отговарят на съвременните постановки на разглежданите диагностични и терапевтични проблеми с изнасянето и на адекватни данни, в съответствие със световния опит, където с предимство се промотират и субсидират информационни платформи като CancerLinQ и проектът Big Data (целящи чрез обединение на научните данни от целия свят да се прецизира лекарственото лечение на онкологичните заболявания и да се открият нови решения за справянето с тях). В синхрон с това определените генетични маркери и полиморфизми в туморния геном допълват международната генетичната база данни, с

което допринасят за изясняването на раковия геном и откриването на нови таргетни молекули за персонализирано лечение. [публикации: 7; резюмета: 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10]

5. Заключение:

Трудовият стаж на д-р Наталия Чилингирова е над 9 години, от които 6.5 години са стаж по специалността. Познавам д-р Чилингирова като способен и инициативен колега, с новаторски подход, с умения за работа в мултидисциплинарен екип, чието професионално развитие се концентрира върху лечението на злокачествените солидни тумори при възрастни пациенти.

Считам, че д-р Чилингирова покрива необходимите изисквания и критерии, както и количествените наукометрични показатели за академичната длъжност "доцент", заложи в към НИИ към МУ Плевен.

Мисията на Висшето Училище е да развива млади специалисти и да им предоставя възможност да разпространяват своите знания и умения сред студентите и специализантите в Медицински Университет-Плевен.

Комплексната оценка на представените ми научни трудове е изцяло положителна, поради което предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за избирането на д-р Наталия Петева Чилингирова, дм за „Доцент“ по „Онкология“ за нуждите на НИИ към Медицински университет Плевен.

03.05.2018

Плевен

С уважение:

Проф. д-р Савелина Поповска, дмн

*Проф. д-р Савелина Поповска, дмн
Ръководител Катедра по Клинична Патология
Медицински Университет Плевен
ул. Георги Кочев 8а*

